

”Unge, diagnoser og et bud på den pædagogiske praksis”

D.10.november 2017

Oplægsholder: Ronny Højgaard Larsen – Pædagogisk Praksis

Program

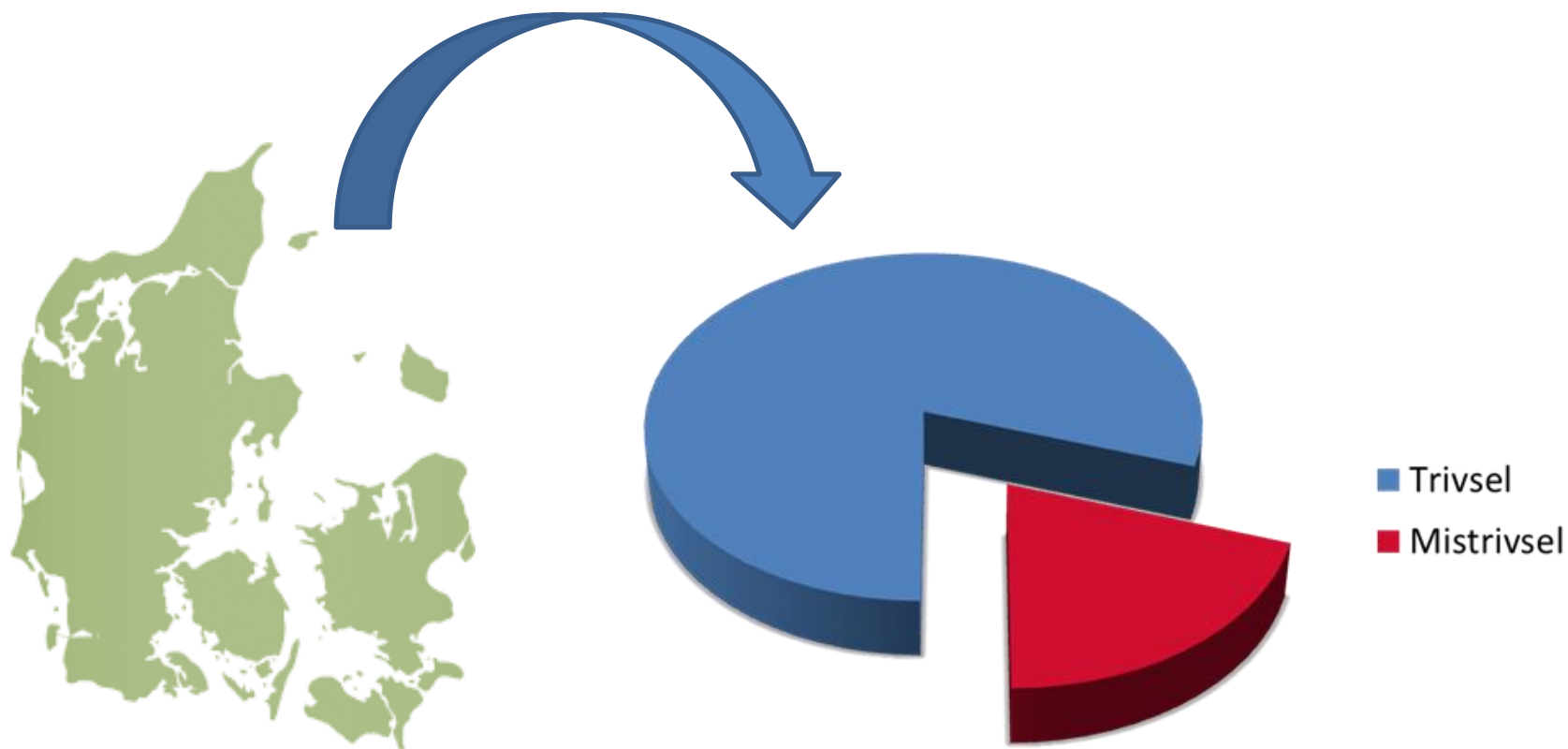
Unge og psykiatriske problemstillinger i Danmark

Hvorfor bliver man psykisk syg?

Psykisk sygdoms indvirkning på og betydning for trivsel og livsmestring

Et bud på pædagogisk tilgange og metoder til vejledning

De fleste unge har det heldigvis godt..

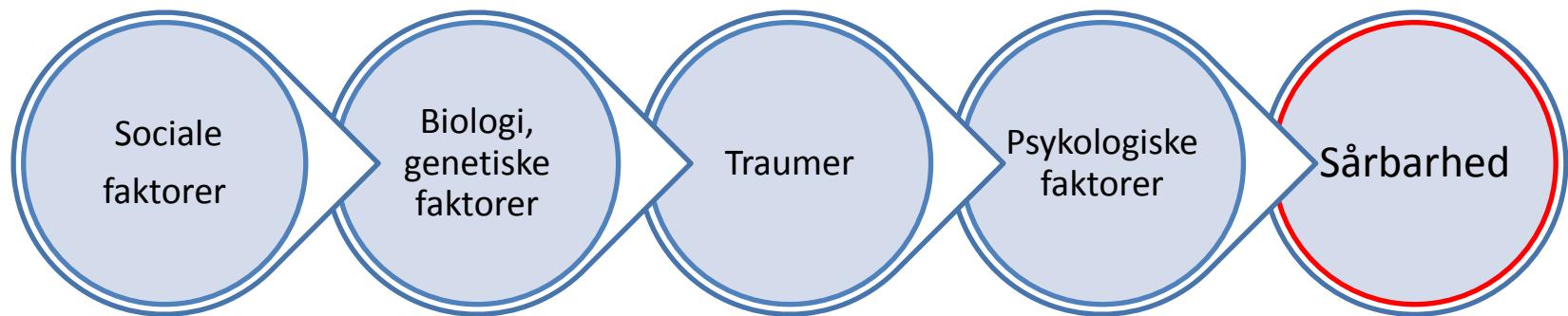
Selvansvar for sig selv - Ungeliv 2017

Unges udfordringer og muligheder?

- Høje krav til unges mestringsevne og robusthed
- Forventningspres – sig selv og omverden
- "Alle veje er åbne"
- Ansvar for succes = skyld i egen fiasko
- "Projekt mig" – må ikke mislykkes
- Usynlige/diskrete problembærere
- Skam
- Perfektionisme

Hvad kan gøre udfordringerne større?

Fakta om sårbare unge i Danmark

20 % af alle børn og unge ml. 11-24 år i føler sig ofte stresset!

Selvskade:
19 % drenge
22 % piger

Rusmidler:
25-30.000 stoffer
32.000 alkohol

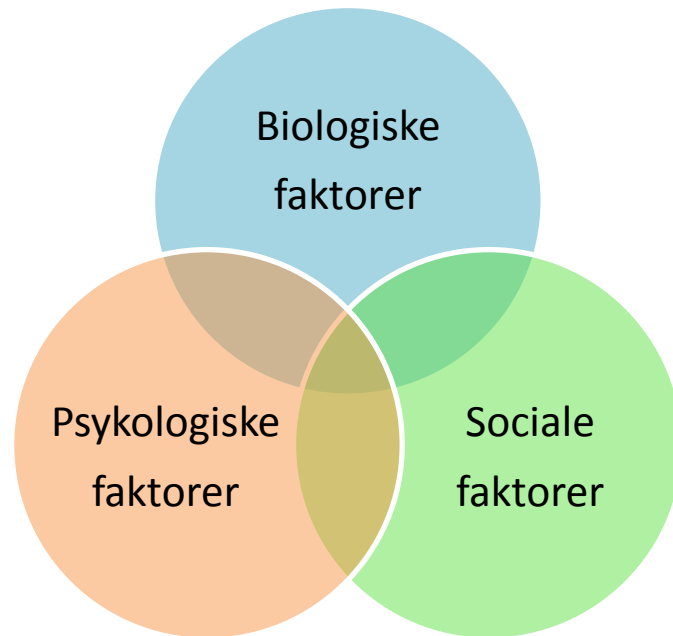
ADHD:
5 % drenge
2 % piger

Adfærdsforstyrrelser:
4-14 % drenge
1-5 % piger

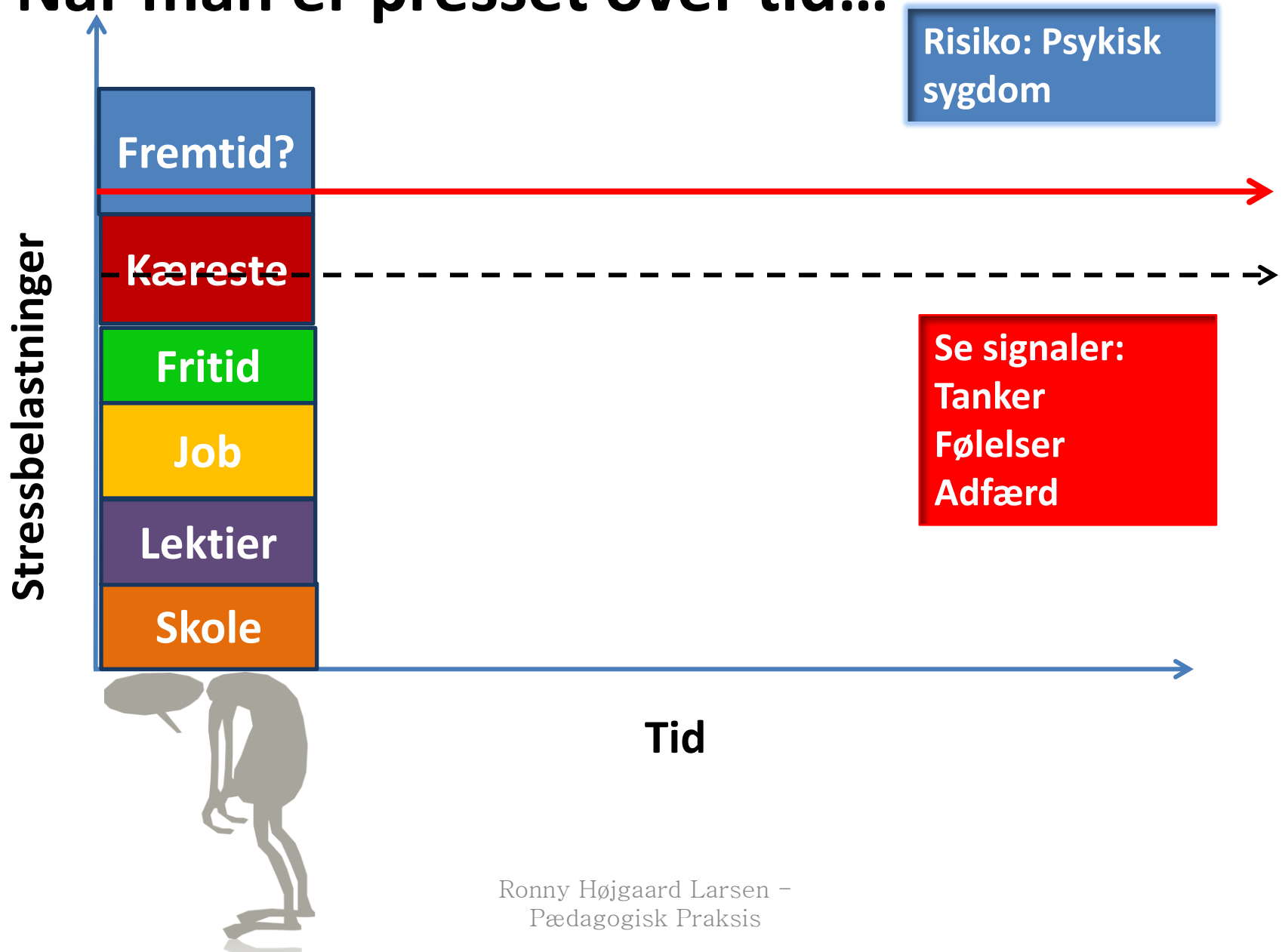
Angst: 10 %
Depression: 3-5%

Psykisk sygdom årsagsfaktorer

Når man er presset over tid...

Hokus pokus jeg kan ikke finde min fokus...

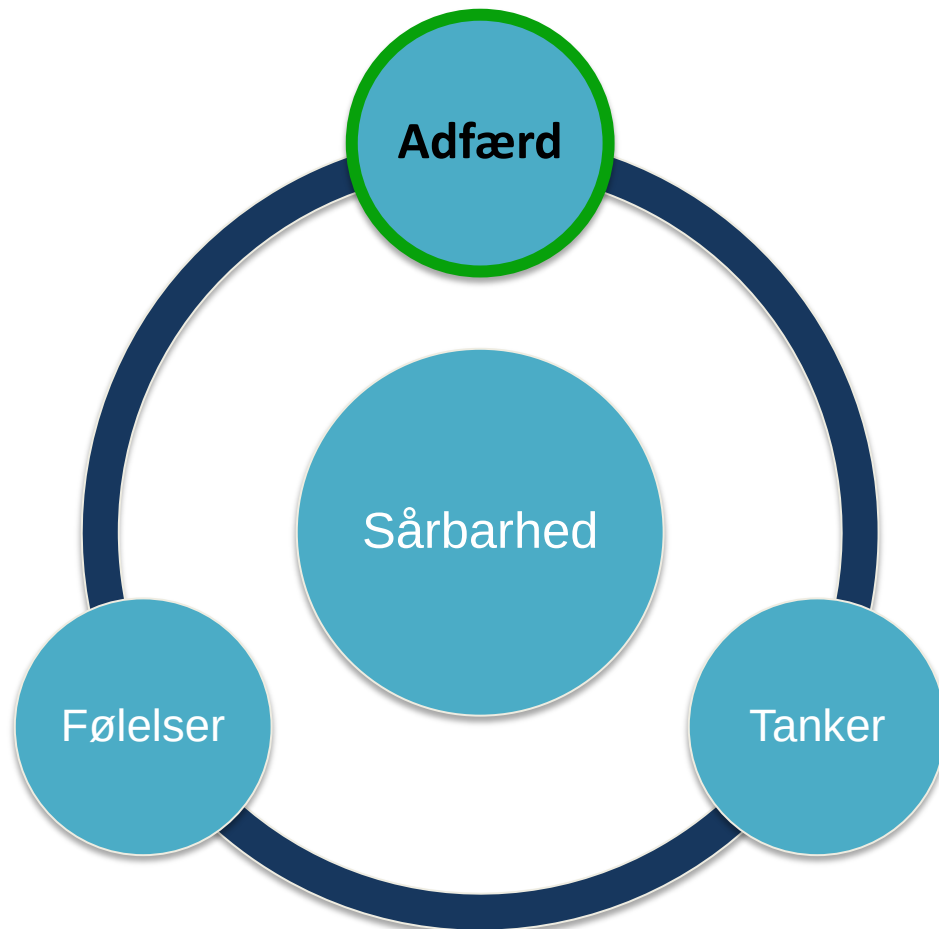
BlåGrønRødSortGulBlåGrønRødSortGul

BlåGrønRødSortGulBlåGrønRødSortGul

BlåGrønRødSortGulBlåGrønRødSortGul

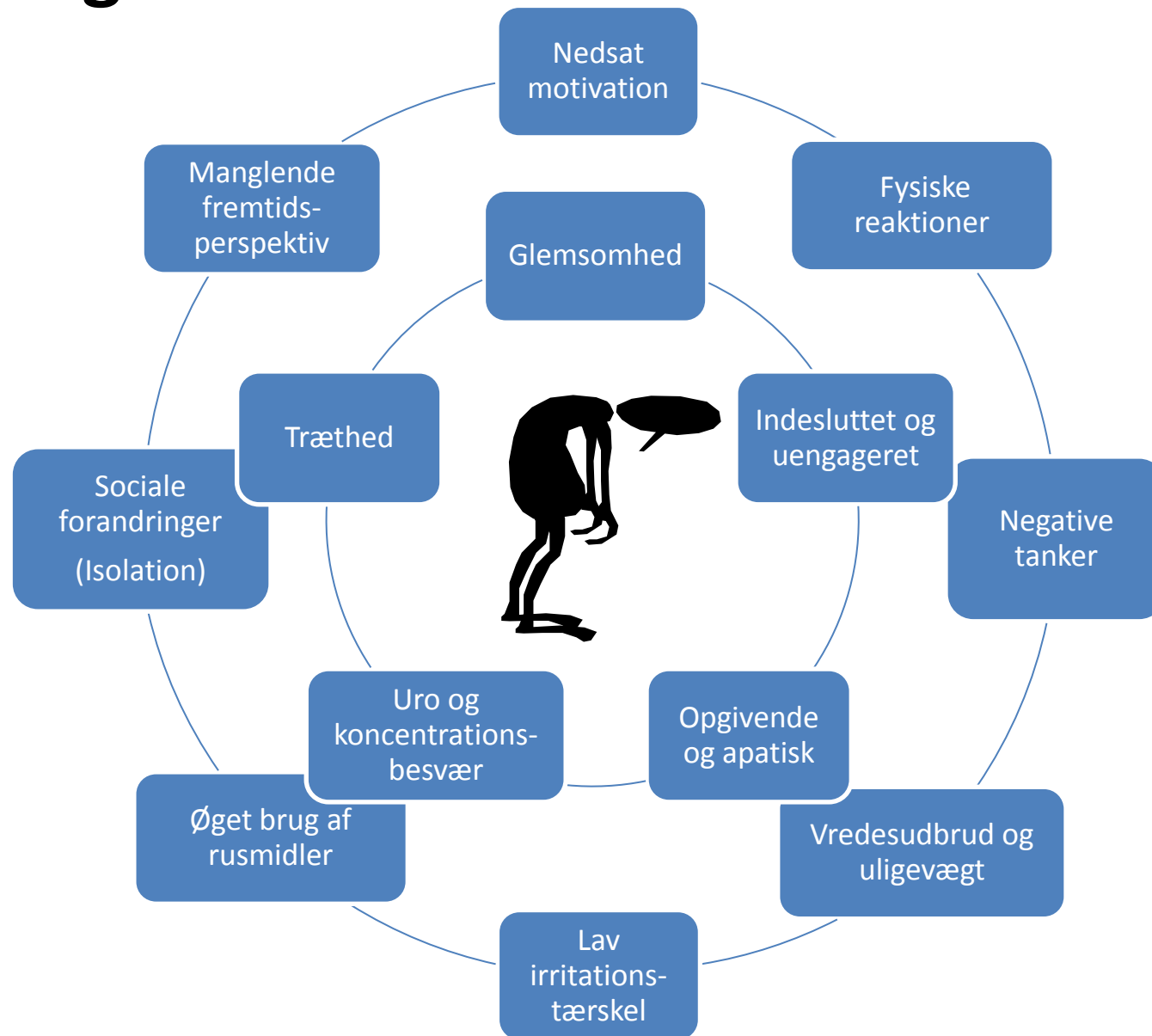
Tanker, følelser og handlinger hænger sammen

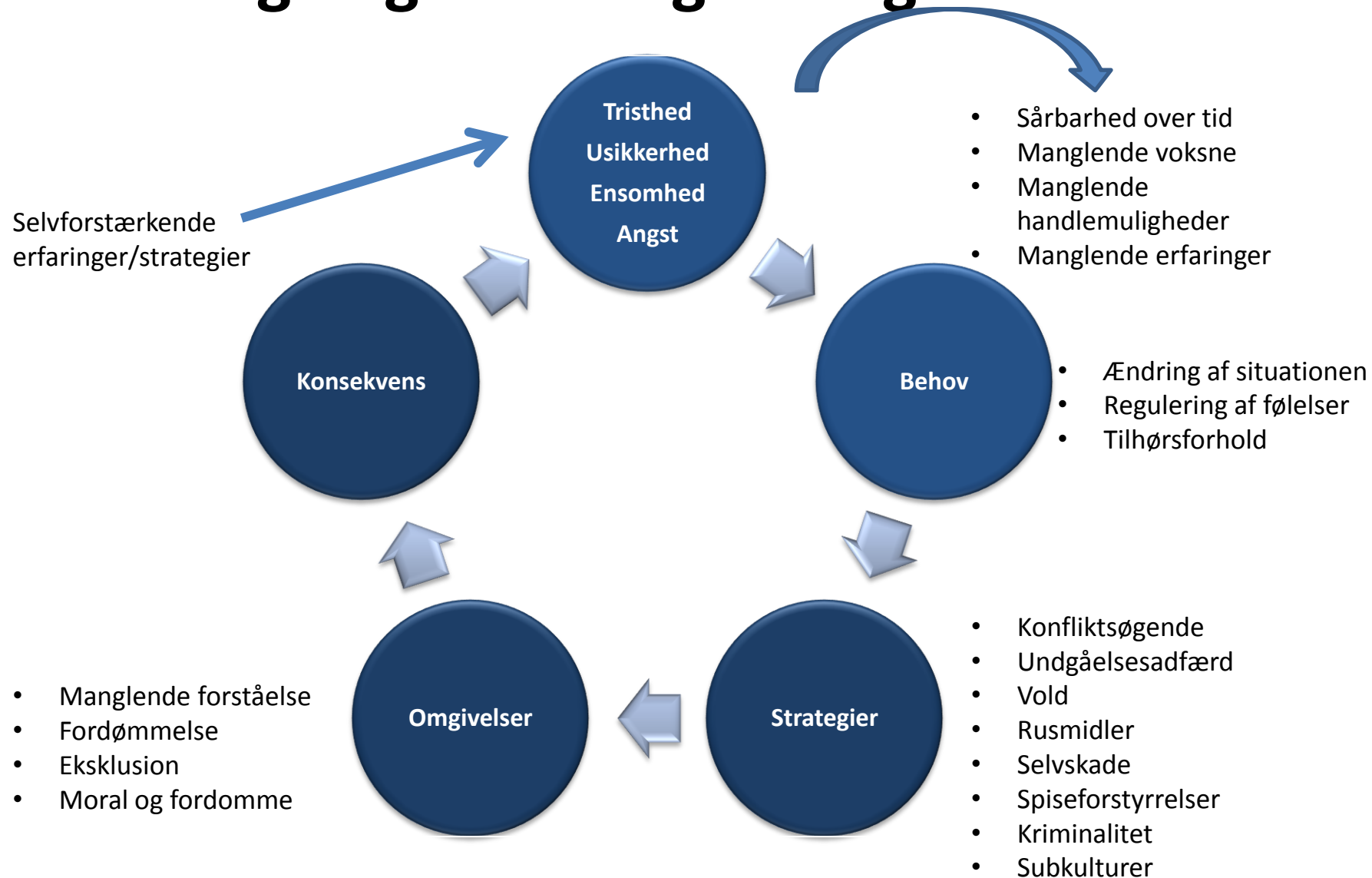

Når
sårbarheden
sætter
rammerne for
ens liv...

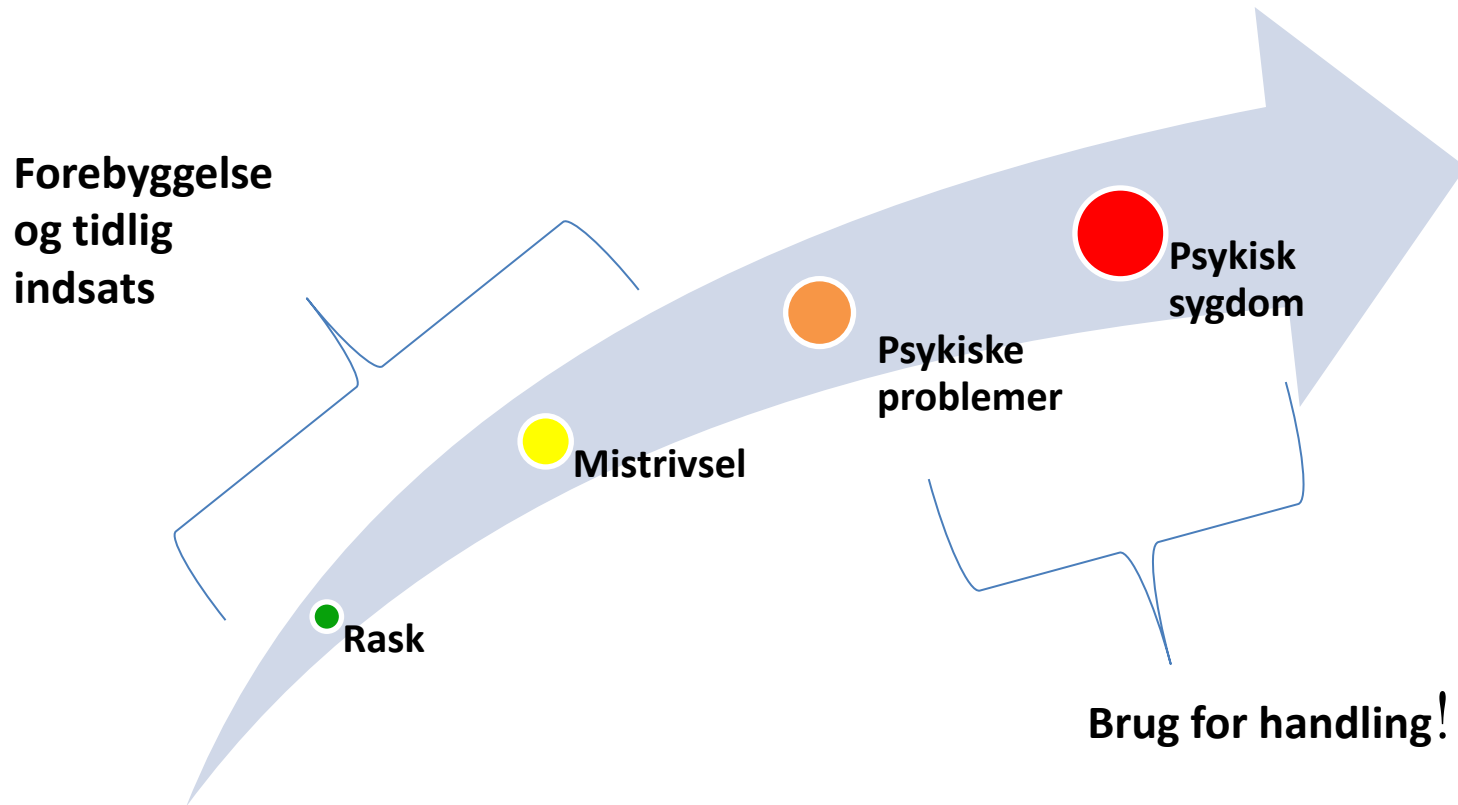
Se signaler!

Sårbare unge og mestringstrategier

Vigtigheden af tidlig indsats!

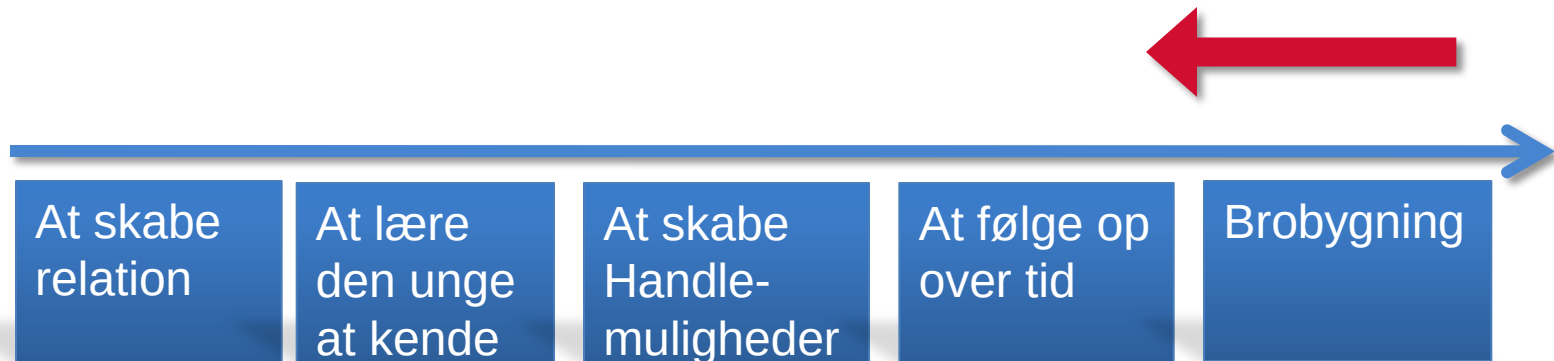

Pædagogisk Praksis - Inspirationsoplæg

Ronny Højgaard Larsen –
Pædagogisk Praksis

Det pædagogiske arbejde over tid

Modstand i relationen/"tilbage til start"

De unge reagere positivt på at...

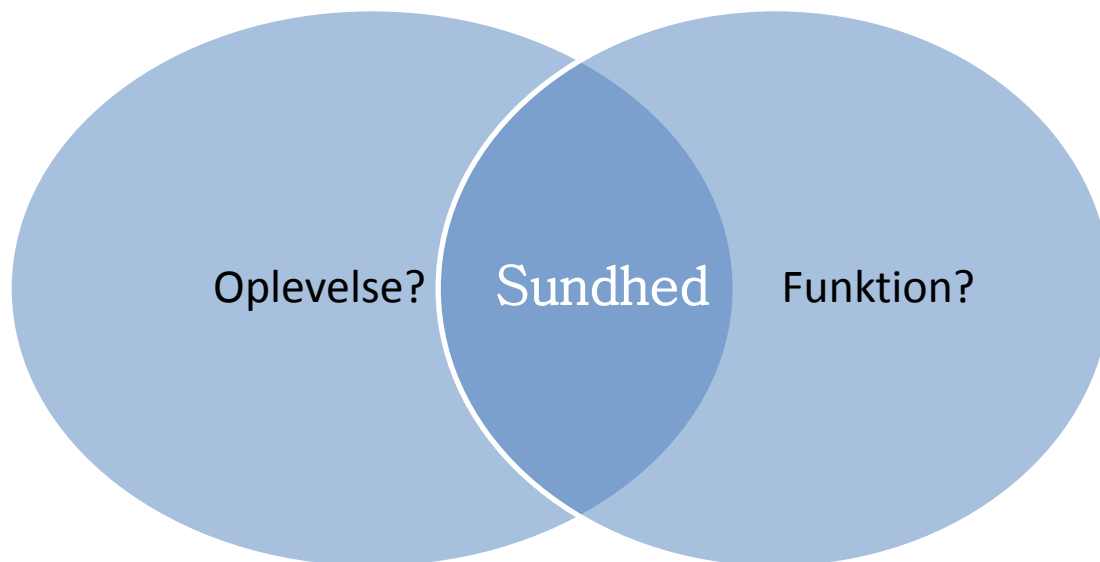
- ☐ Vi lader den unge være ekspert på sit eget liv!
 - At vi er nysgerrige på den unges liv, samt deres relationer til andre uden at konkludere på deres vegne
- ☐ Vi parkerer vores forforståelser!
 - At vi bruger de unges egne ord for det de oplever frem for at kategorisere eller diagnosticere
- ☐ Vi *også* lytter efter de alternative historier!
 - At vi er særlig nysgerrige overfor at høre om, der hvor noget lykkedes og giver mening.
- ☐ Vi bruger tiden med oprigtig tilstedeværelse
- ☐ Vi lytter anerkendende og udforsker og stiller spørgsmål
- ☐ Vi giver noget af "os selv" i relationen
- ☐ Vi tænker relationen som middel til at guide og støtte den unge i livet

En "ikke-diagnostiks tilgang"

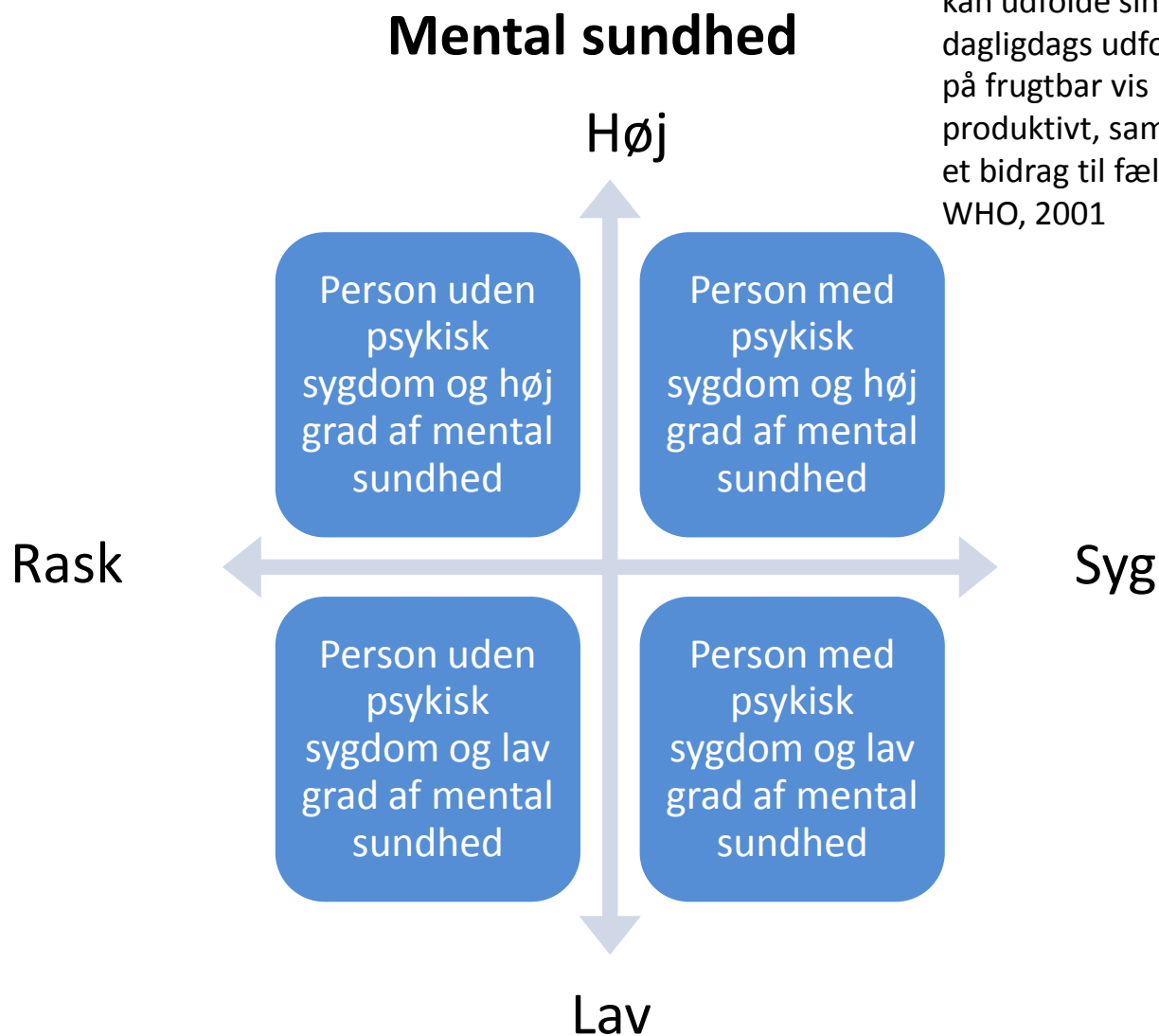
Fokus er på:

- *Den unges egen fortælling og oplevelse*
- *Den unges kompetencer, ressourcer og erfaringer*
- *Den unges mestringsstrategier*
- *Den unges eget sprogbrug*
- *Almengørelse*
- *Viden om diagnoser som baggrund*

Den unges oplevelse og egenskaber

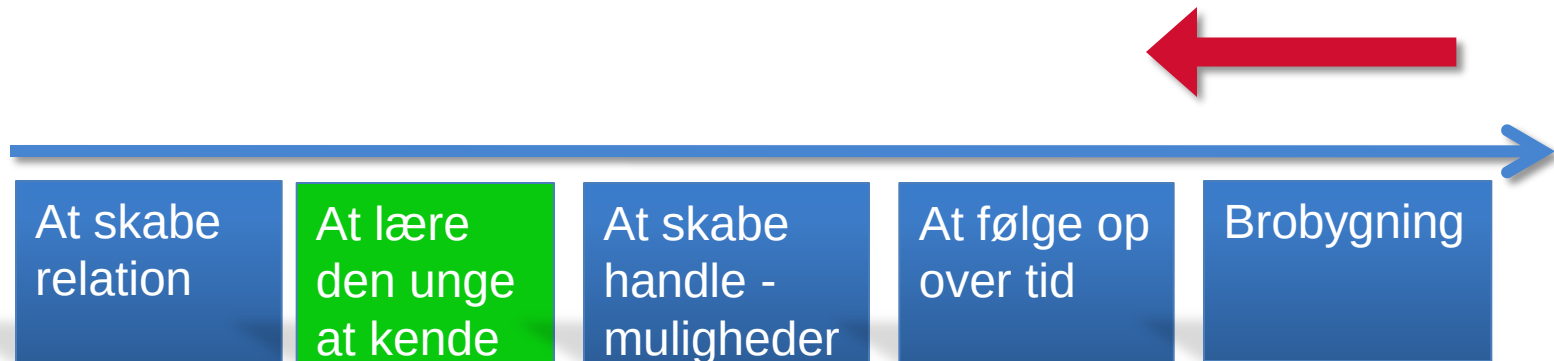
Jeg har den sygeste mentale sundhed!

”En tilstand af trivsel hvor individet kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress og på frugtbar vis kan arbejde produktivt, samt er i stand til at yde et bidrag til fællesskabet”
WHO, 2001

Det pædagogiske arbejde over tid

Modstand i relationen/"tilbage til start"

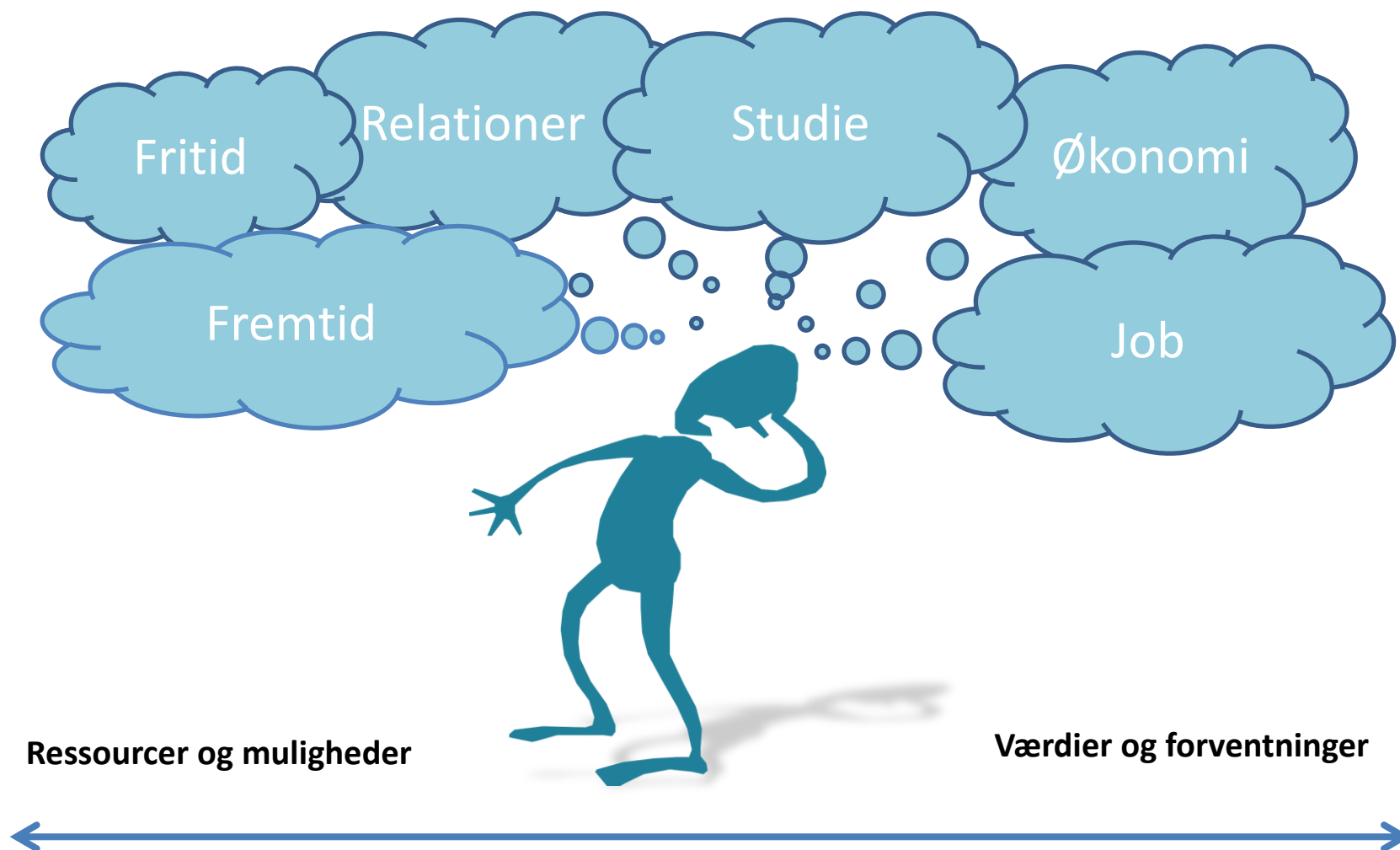

Afdækkende spørgsmål

Formålet med afdækkende spørgsmål er at undersøge og afklare:

- "Hvad er vigtigt at tale om?"
- "Hvad ønsker du hjælp til?"
- "Hvad er udfordringen?"
- "Hvor længe har du gået med de tanker?"
- "I hvilke situationer optræder følelsen af...?"
- "I hvilke situationer oplever du ikke...?"
- "Hvor ofte har du det sådan?"
- "Har du snakket med andre om det?"

Spot belastningerne og deres betydning

Undersøgende spørgsmål

Spørgsmål om adfærd og effekten af adfærd i social sammenhæng:

"Hvordan reagerede din.... da du blev..?", "Hvad sagde din..?"

Spørgsmål om forskelle og ligheder på tværs af kontekster:

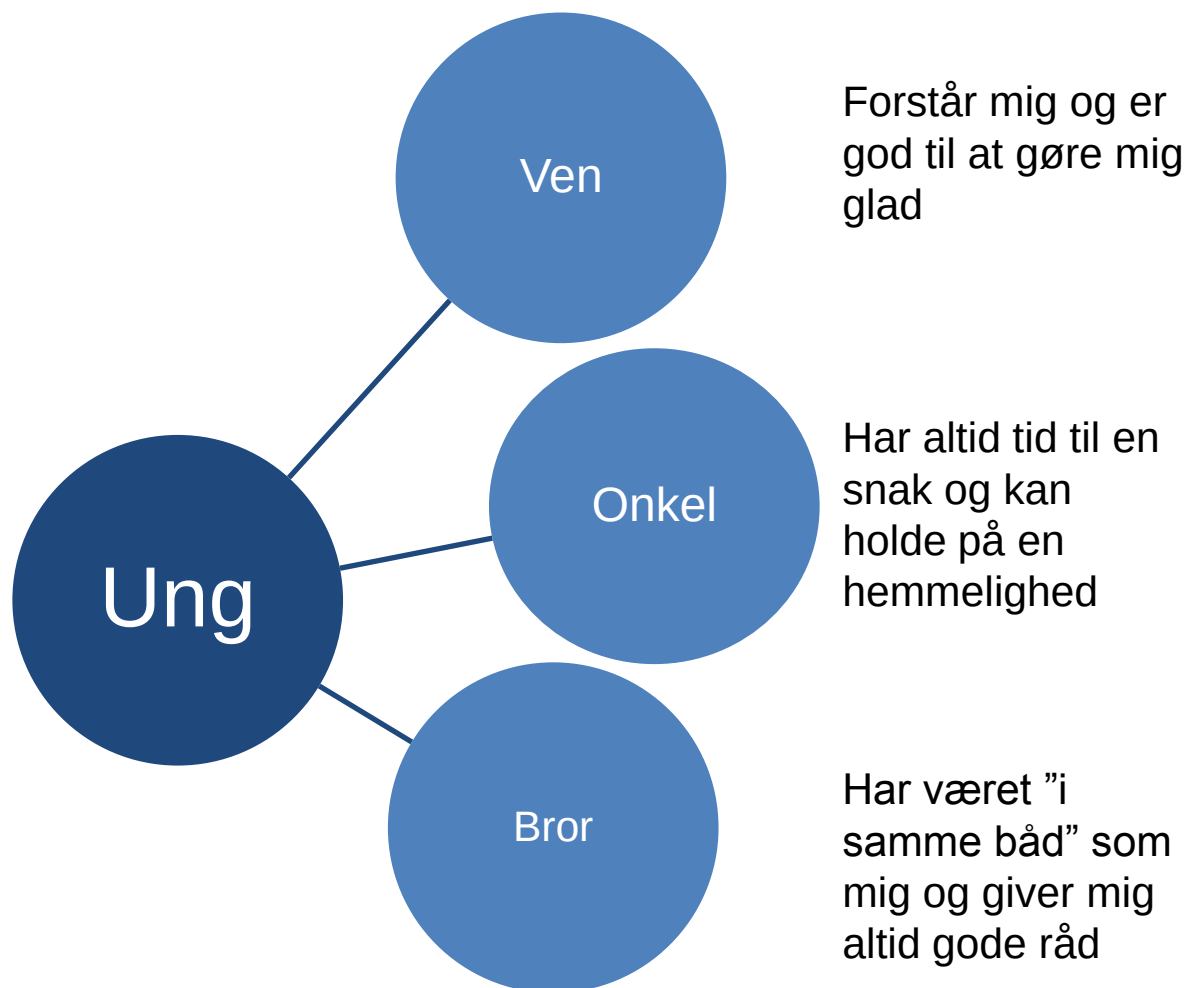
"I hvilke situationer sker det?" "Er der sammenhænge hvor..?"

Spørgsmål om relationer: "Hvem taler du mest med i hverdagen?"

Spørgsmål til følelser, holdninger og værdier i feltet:

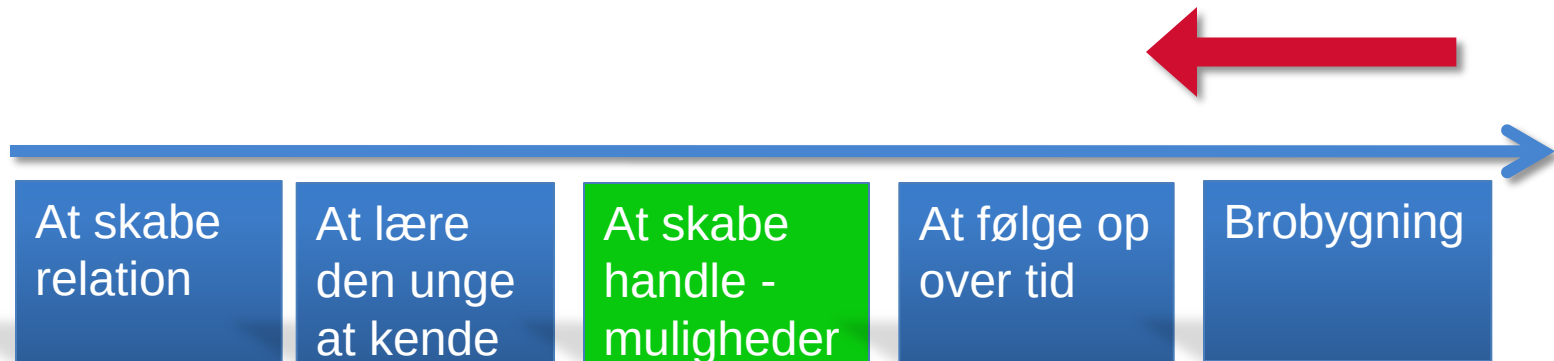
"Hvad mener din ven?", "Var der nogen der blev kede?" "Hvad synes dine forældre?"

Relationernes betydning

Det pædagogiske arbejde over tid

Modstand i relationen/"tilbage til start"

Vurdering af erfaringer og handlekompetence

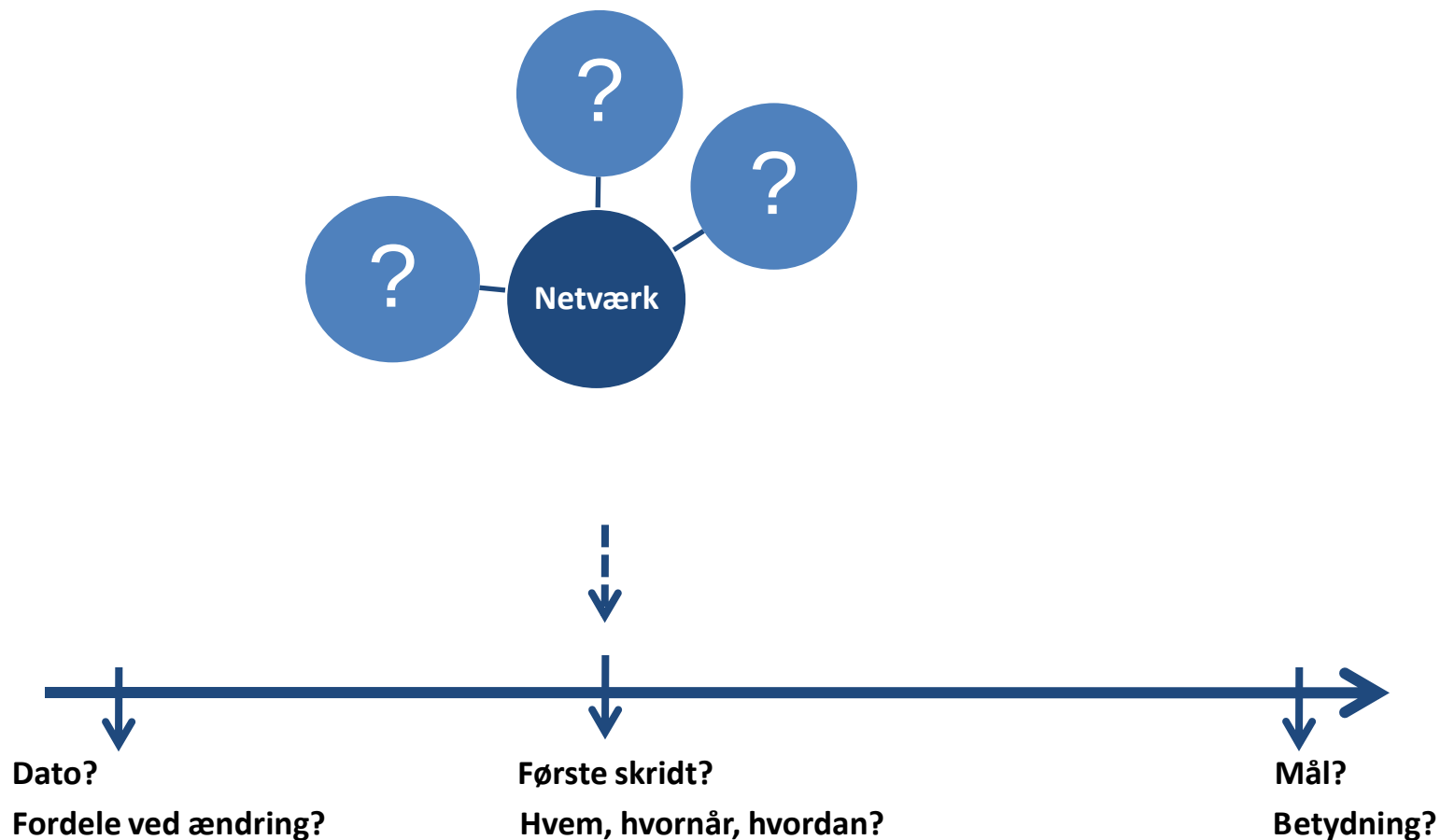
Rådgivende

- Rådgiver
- Viden
- Synliggøre
- anbefaler
- Følger op

Kompenserende

- Aktiv deltager i proces
- Kontaktskaber
- Proceskoordinator
- Brobygger
- Samler op

Samspil mellem netværk og mål

Reflekterende spørgsmål

Fremtidsspørgsmål

Formål: At undersøge værdien af forandring:

"Hvilken forskel ville det gøre for dig, hvis..?"

Anerkendende spørgsmål

Formål: Etablere relation, fokus på ressourcer:

"Hvordan klarer du.. På trods af?"

Undtagelsesspørgsmål

Formål: Fokus på kontekster, hvor omstændighederne er anderledes:

"I hvilke situationer lykkes det?"

Tankelæsespørgsmål

Formål: At se verden fra andet perspektiv, se sig selv udefra:

"Hvad ville din... sige, hvis vi spurgte?"

Reflekterende spørgsmål

Uventede kontekstændrende spørgsmål

Formål: At skifte fokus, overraske, udfordre

Mirakelspørgsmål

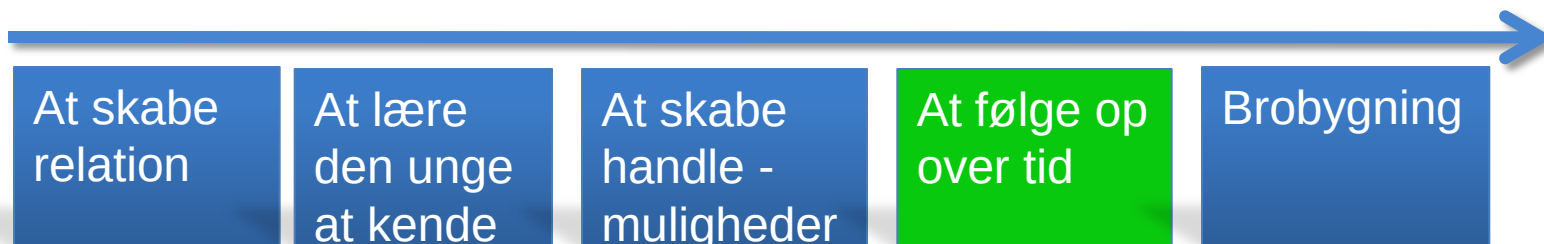
Formål: At skabe konkrete billeder af den ønskede situation

Procesafbrydende spørgsmål

Formål: Tjekke relevans, guideline ift. samtalen.

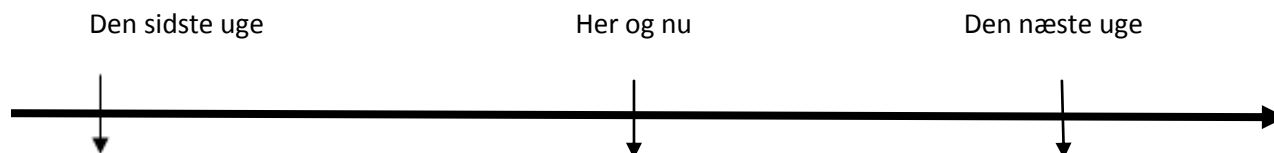
Det pædagogiske arbejde over tid

Modstand i relationen/"tilbage til start"

"Vejrudsigten" – samtalemetode til opfølgning og procesarbejde

- **"Den sidste uge"**: Du skal anvende "vejrudsigten" som metode til at følge op på den forgangne uge – hvordan har du haft det? Hvad har været fedt? Hvad har været udfordrende? Hvilken betydning har X (ex. hashen) haft?
- **"Her og nu"**: Du skal efterfølgende hjælpe den unge med at gøre status på dagen i dag – hvordan er humøret? Hvad fylder? Hvad er status på X?
- **"Næste uge"**: Tænk i de ressourcer den unges fortælling rummer til at stille reflekterende spørgsmål i forhold til ønsker for næste uge og bevidn de positive forhold du observerer. Hvad betyder det at din ven gerne vil hjælpe dig? Hvad er dine ønsker for ugen der kommer? Er der noget særligt du skal være opmærksom på?

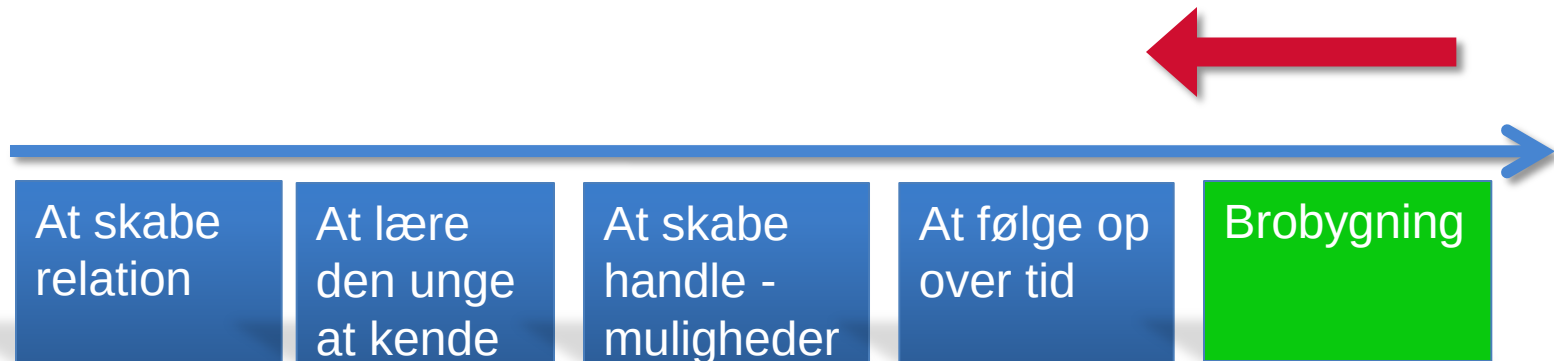

Opfølgende spørgsmål

- Hvordan er det gået siden sidst?
- Hvordan gik det hos X....?
- Hvad er gået særligt godt?
- Hvad har været udfordrende?
- Hvilken betydning har X...?
- Hvem har du været mest sammen med?
- Hvad er vigtigt at tale om i dag?
- Hvor synes du vi skal starte?
- Har vi talt om det vigtige?

Det pædagogiske arbejde over tid

Modstand i relationen/"tilbage til start"

”Brobygger-funktionen”

- Viden om den enkelte unge
 - Lave research
 - Synliggøre og rådgive om handlemuligheder
 - Skabe kontakt til relevante aktører
 - Etablere konkrete aftaler
 - Koordinere proces
 - Følge op
 - Så vidt det er muligt, at tilbyde forsat tilknytning til skolen i processen med brobygning
 - Unge er et fælles ansvar!
-
- DEN
KOMPENSERENDE
TILGANG

Tak for opmærksomheden...

Ronny Højgaard Larsen

Pædagogisk Praksis

Mobil: 40941922

Mail: rhl@live.dk

Læs mere på: www.paedagogiskpraksis.dk